

RANDERS KOMMUNE

FRITIDS- OG IDRÆTSPOLITIK

2023-2026

OM POLITIKKEN

Fritids- og idrætspolitikken henvender sig til alle fritidsformer, spejdere, idræt og aftenskoler. Målgruppen er alle borgere i Randers Kommune uanset tilstedeværelse af handicap eller udsathed i øvrigt. Alle aldersgrupper er relevante om end børn og unge samt 60+ årige bliver behandlet som særskilt fokusområde.

Politikken suppleres af en ny kulturpolitik, en tidligere vedtaget folkeoplysningspolitik og facilitetsstrategi.

Vi har i tilblivelsen af denne politik arbejdet med fokusgruppeinterview af de nære interessenter, det være sig samvirker for henholdsvis idræt, spejdere og aftenskoler, idrættens udviklingsnetværk ligesom vi også har talt med selvorganiserede, ældrerådet og repræsentanter fra handicapområdet. Sammen med dem har vi identificeret en række områder, der er udfordrede og som vi bør arbejde med.

Implementeringen og en senere opfølgning på status i slutningen af byrådsperioden vil vi planlægge og afvikle i samarbejde med områdets interessenter på deres hjemmebane. Implementeringsplanen vil gå et spadestik dybere og rumme konkrete handlinger, præciseringer af mål og en tidsplan. I den vil det også blive præciseret, hvornår der er tale om godkendte folkeoplysende foreninger eller selvorganiserede grupper eller egentlig uorganiserede aktive.

INDHOLD

Forord	3
De politiske ambitioner	5
Overordnede indsatsområder	6
Tema 1: Børn og unge i bevægelse	6
Tema 2: Befolkningsgruppen 60+ i fritids- og foreningslivet	8
Tema 3: Naturen som ressource	8
Tema 4: Drift af en forening	9
Tema 5: Rammerne for foreninger og selvorganiserede grupper	9
Tema 6: Udvikling i fællesskab	10

FORORD

Randers Kommunes vision for 2030 sætter kursen for en udvikling, der fastholder kommunen som et af de bedste steder at bo og vokse op. Vores fritidsliv skal være mangfoldigt med masser af muligheder for oplevelser og et godt og aktivt liv. Der skal være noget for alle. Med vores natur og vores stærke fællesskaber skaber vi afsæt for de mest aktive borgere i Danmark.

Foreningerne og aftenskolerne er en stærk ramme for at opbygge trivsel og bidrage til dannelse og samfundssind. De er med til at understøtte det gode og sunde liv og give børn og unge en god start på livet både fysisk og mentalt. Samtidig er de med til at samle voksne i alle aldre i et meningsfuldt fællesskab. Derfor vil vi understøtte et stærkt fritids- og foreningsliv, uanset om det så er indenfor idræt, spejder, aftenskole eller noget helt fjerde.

Vi har i en årrække samarbejdet med flere stærke partnere om idræt og bevægelse. Vi vil fortsætte disse partnerskaber, så vi får endnu flere aktive set i både en social og en sundhedsmæssig kontekst.

Randers Kommune står stærkt på facilitetsområdet. Det viser Danmarks Idræts Forbunds seneste undersøgelse af, i hvilke kommuner idrætten har de bedste rammer og vilkår. Vi ved også, at frivillige gør en stor forskel. Og der er brug for, at vi gør det langt bedre i forhold til de mange frivillige.

Med denne politik tilgår vi arbejdet med områdets udfordringer på en undersøgende og eksperimenterende måde. Sammen med interessenterne vil vi arbejde os ind i fremtiden ud fra spørgsmål og ikke kun svar. Vi vil opdage, at noget kan lade sig gøre at forbedre og andet er uden for vores rækkevidde. Vi vil i 2023-2026 finde de bedste måder i fritids- og foreningslivet set med borgernes og foreningernes øjne og gerne være den kommune i Danmark, hvor det er nemmest at drive en forening eller et selvorganiseret fællesskab.

Vi glæder os til, at Randers Kommune i de kommende år sammen med aktørerne finder en endnu bedre vej til et aktivt liv. En vej der inspirerer og motiverer både borgere og aktører.

Torben Hansen
Borgmester

Louise Høeg
Formand for sundheds-, idræts-
og kulturudvalget

i Team Danmark aftalen

Om at fremme vilkårene for talentudvikling og eliteidrætten.

i Bevæg dig for livet partnerskab

Om at få flest mulige borgere til at være fysisk aktive.

i Fritid for alle

Om at bygge bro mellem skoler, fagpersonale og samarbejdspartnere så flere børn og unge kan hjælpes i gang med en fritidsaktivitet.

i Get2Sport

Om at sikre et velfungerende idrætsforeningsliv ved at aflaste de frivillige kræfter i de udsatte boligområder.

DE POLITISKE AMBITIONER

Visionen for 2030 på fritids- og idrætsområdet afføder nogle politiske ambitioner, der tager udgangspunkt i, hvor vi står i dag og de erfaringer og tendenser, vi ser i tiden.

Erfaringer viser, at vejen til at få voksne gjort aktive allerede banes i børneårene. Derfor er det vigtigt at fokusere på børneindsatser, der opbygger en alsidig bevægelseserfaring, så vi også på den lange bane får mange aktive borgere. En bred bevægelseserfaring vil samtidig understøtte vores arbejde med eliteidrætten, der læner sig op ad teorien om, at atleterne ikke bør vælge en specialisering i for tidlig en alder.

En anden markør er en befolkningsprognose, der viser en voksende gruppe af 60+ årige. Vi vil hjælpe med at skabe rammer til og muligheder for, at denne gruppe kan have et aktivt liv både i foreningsregi og selvorganiseret.

Randers Kommune har en indbydende natur med blandt andet Gudenåen, søer, parker, skove og stier. Under COVID-19 blev det tydeligt, hvilken positiv betydning naturen har for vores velbefindende og vores trivsel. Det er ressourcer, der skal gøres endnu mere attraktive og tilgængelige for borgerne at benytte.

Vi har en bred vifte af omkring 300 foreninger indenfor ikke blot idræt, spejdere og aftenskoler men også teater, indendørs hobby, udendørs rollespil og meget mere. Vores lokale tal for de seneste år viser imidlertid, at antallet af medlemmer under 25 år er dalet og nogle foreninger er ophørte. Uagtet eftervirkningen af nogle år med COVID-19 synes tendensen klar. Vi skal understøtte både organiserede og uorganiserede aktivitetsformer, så flest mulige borgere finder en platform, som motiverer dem til aktivitet.

Foreningerne er typisk udfordret blandt andet på at rekruttere frivillige særligt til faste opgaver. Uden frivillige har vi ikke foreningslivet, som vi kender det i dag. Vi vil derfor undersøge foreningernes rammer og arbejde med deres vilkår, så borgerne fortsat har et mangfoldigt tilbud ikke blot af aktiviteter men også for selv at indgå som frivillig.

Vores fornemmeste opgave er at udvikle og finde løsninger sammen med målgruppen - vores borgere, aktører og samarbejdspartnere. Vi vil gøre brug af vores gode erfaringer med arbejdet i netværk på tværs af foreninger og forvaltninger. På idrætsområdet har vi således gennem mange år oparbejdet stærke partnerskaber gennem vores Team Danmark aftale, Bevæg-dig-for-livet partnerskab, Fritid for Alle, Velfærdsalliance med DBU, Get2 Sport for blot at nævne nogle.

Vi vil række ud til de forbund, ministerier og styrelser, som også har fritidslivet på deres agenda. Det bliver ikke mindst i forhold til de benspænd, som foreninger over hele landet oplever og som netop er kortlagt af Kulturministeriet. I Randers Kommune vil vi bidrage med at afbureaukratisere dette område og reducere kompleksiteten.

OVERORDNEDE INDSATSOMRÅDER

For at føre de politiske ambitioner ud i livet, vil vi koncentrere arbejdet til indsatsområder inden for 6 temaer.

Temaerne har det overordnede mål, at borgere i alle aldre har mulighed for et godt fritidsliv med et rigt og varieret aktivitetstilbud.

De fleste aktiviteter forudsætter faciliteter af forskellig art. I Randers Kommune har vi mange og flotte idrætsfaciliteter til snart sagt ethvert formål: Fra Randers stadion til svømmehaller og idræts- og gymnastikhaller med alle moderne faciliteter. Med så stort et opbud af idrætsfaciliteter har rigtig mange borgere mulighed for at dyrke netop dén idræt, de selv ønsker.

De seneste byrådsperioder er kommunens prioritering af midler til nyanlæg og renovering af eksisterende anlæg blevet drøftet med foreningerne og klubberne i kommunen. Det er sket på en facilitetskonference afholdt i begyndelsen af byrådsperioden, som den besluttede facilitetsstrategi danner rammen for. Facilitetsområdet bliver derfor ikke berørt yderligere i denne politik.

TEMA 1: BØRN OG UNGE I BEVÆGELSE

Vores politiske ambition er at give børnene de bedste forudsætninger for at udvikle bevægelsesglæde. De er fundamentet for kommende generationers aktive borgere og derfor vil vi understøtte, at de tilegner sig brede kropslige, bevægelsesmæssige og idrætslige erfaringer i miljøer, som tager afsæt i sundhed og trivsel. Børnene skal kunne møde en bred variation af idrætter fra den klassiske svømning til streetaktiviteter for siden at bruge det som motionist eller eliteidrætsudøver.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Fælles markedsføring af aktiviteter hvor også skoler, daginstitutioner, ungdomsskole og interesserede hjælpeorganisationer inviteres med i formidlingsopgaven
- Øge informationen om muligheder for økonomisk dårligt stillede familier
- Understøttelse af mere multisport for de yngre årgange
- Spots med faciliteter til streetaktiviteter flere steder i kommunen
- Etablering af Børneidræt Randers med fokus på at sikre børns alsidige bevægelsesoplevelser
- Fokus på fritids- og idrætsmiljøer frie af tobak, røg og snus

Foto: Bo Almstrup

TEMA 2: BEFOLKNINGSGRUPPEN 60+ I FRI- TIDS- OG FORENINGSLIVET

Vores politiske ambition er, at inkludere gruppen af både aktive og inaktive borgere i alderen 60+ som aktive i varierede og attraktive fritidsaktiviteter. Det være sig i eksisterende eller nye fællesskaber, hvor vi bygger på målgruppens ressourcer og deres potentialer som kulturbærere af en lang foreningstradition. Vi vil hjælpe med at skabe rammer til og muligheder for, at denne gruppe kan have et aktivt liv lokalt både som medlem og frivillig i et selvorganiseret eller et folkeoplysende foreningsliv.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Tilbud om en enkel *modelforening* som kan tilpasses lokale forhold
- Hjælp til at genaktivere og kvalificere tidligere foreningsaktive medlemmer, ledere og trænere
- Opsøge bedre lokalemuligheder i dagtimerne
- Etablering af inspirationsdage og anden formidling for nye efterlønnere og folkepensionister
- Forbedre overgang fra kommunalt træningstilbud til foreningsaktiviteter

TEMA 3: NATUREN SOM RESSOURCE

Vores politiske ambition er, at både uorganiserede aktive, folkeoplysende foreninger og selvorganiserede fællesskaber har mulighed for at nyde godt af naturen, som vi har både i by og på land. Vi ønsker at understøtte muligheden for at flere borgere bruger naturen og parkerne som rum for et aktivt liv.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Øge tilgængeligheden til kommunens naturområder
- Mere synlighed af og information om de grønne områder i by og på land
- Øge synligheden af de lokale vandreruter online og med fysiske skilte
- Flere bænke, træningsredskaber og andre støttepunkter til fysiske aktiviteter i naturen
- Mere synlig information på kommunens hjemmeside om aktiviteter, faciliteter og attraktive spots og ruter i naturen

TEMA 4: DRIFT AF EN FORENING

Vores politiske ambition er at sikre muligheder for, at borgerne kan indgå i forskellige aktiviteter. Enten som udøver eller også som frivillig. For at organiserede aktiviteter er til stede, er det en forudsætning, at der er fællesskaber med motiverede frivillige. Derfor skal vi se på optimering af foreningerne og de selvorganiseredes vilkår, de frivillige og på minimering af uhensigtsmæssige regler og benspænd uden at give køb på folkeoplysningslovens rammer og værdier.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Forenkling af måden hvorpå nye folkeoplysende foreninger oprettes og lave en modelforening til inspiration også for selvorganiserede grupper
- Kontinuerligt tilbyde introduktionsmøder og vejlede nye bestyrelser om aktivitetsudvikling, foreningsledelse, frivilligrekruttering, kassererarbejde, fastholdelse mv.
- Forenkling af måden at søge kommunale puljer
- Forenkling af processen for at erhverve tilladelser i forbindelse med afvikling af events
- Opsøge flere og bedre kommunale lokaler i dagtimerne og optimering af nøgleudlevering og bookingfrist
- Fælles bookingsystem for alle interesserede faciliteter
- Tydeliggørelse af kommunikationsvejen fra foreningen til de enkelte medarbejdere og bedre struktur på kommandovejene internt og på tværs af forvaltninger
- Markedsføring af muligheder for aktiviteter dels bredt i hele kommunen men også lokalt for et område eller for specifikke målgrupper

TEMA 5: RAMMERNE FOR FORENINGER OG SELVORGANISEREDE GRUPPER

Vores politiske ambition er at tilpasse vores tilskuds- og gebyrordning og udnytte vores faciliteter optimalt til gavn for både de folkeoplysende foreninger og de selvorganiserede fællesskaber. Vores økonomiske råderum til foreninger og idrætshaller skal afspejle den virkelighed, hvorunder de har deres virke. Og selvorganiserede skal kende til den sparring, de kan få hos Randers Kommune.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Optimering af reglerne for lokaletilskud og reglerne for, hvem og i hvilket omfang 'ikke medlemmer' må benytte kommunale lokaler og lokaler med tilskud
- Prioritering og fordeling af rådets midler herunder også puljer og gebyrer
- Synliggørelse af at forvaltningens kompetencer og sparring også er til rådighed for de selvorganiserede grupper

TEMA 6:

UDVIKLING I FÆLLESSKAB

Vores politiske ambition er at udvikle i fællesskab. En forudsætning for udvikling og et stærkt fritidsliv lokalt er et solidt samarbejde på tværs af forvaltninger og med et godt tag i eksterne samarbejdspartnere, foreninger og aftenskoler. Derfor vil vi prioritere samarbejde og videndeling i eksisterende og nye partnerskaber.

Vi vil med en undersøgende tilgang arbejde med følgende områder:

- Finde best practice hos eksisterende foreninger og aftenskoler. Efterfølgende vil vi facilitere videndeling på tværs
- Tilbud om en koordineret fælles markedsføring og synlighed af foreninger og aktiviteter herunder også at sætte lys på borgernes kendskab til selve foreningsbegrebet
- Understøtte udvikling mellem foreninger og styrke brobygningen mellem foreningslivet og andre aktører, f.eks. organisationer, skoler, Randers Sundhedscenter, Randers Ungdomsskole og kommunale indsatser.
- Initiere dannelse af et netværk for seniorforeninger i Randers Kommune eller for andre foreninger, som måtte ønske et fællesskab
- Sammen med aftenskolerne at arbejde mere med *fleksible tilrettelæggelsesformer*
- Nye relevante partnerskaber
- Understøtte foreningernes muligheder for at inkludere personer med forskellige typer af handicap

Foto: Matthe Hvid

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
www.randers.dk

RANDERS